

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION
OCTOBER 2022

(MAY 2022 EXAM SESSION)

संस्कृतम्

Paper III — SANSKRIT

Q.P. Code : 641353

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. सविस्तरत :

(2 × 15 = 30)

1. अधोदत्त श्लोकानां पदविभागः, अन्वयः, भावार्थः, व्याकरण कार्याणि स्पष्टी कुरुत।

(a) निद्रानाशोऽनिलात् पित्तान्मनस्तापात् क्षयादपि।

संभवत्यभिघातश्च प्रत्यनीकैः प्रशाम्यति।

(b) निद्रानाशेऽभ्यङ्गयोगो मूर्ध्नि तैलनिषेवणम्।

गात्रस्योद्वर्तनं चैव हितं संवाहनानि च।।

2. (a) प्राणायामः प्रति लिखत।

(b) चत्वारि दानानि के?

(c) सुखसंज्ञकमारोग्यम् विकारो दुःखमेव च।

II. टिप्पणीं रचयताम्।

(10 × 5 = 50)

1. सिंहकारक कथां लिखत।

2. अचां भेदाः के।

3. अकः सवर्णे दीर्घः।

4. नदी शब्दरूपं लिखत।

5. सन्धिं कुरुत।
(a) गङ्गा + उदकम्	(b) उप + एति
(c) वृक्षा + छाया	(d) मुनिः + इति
(e) ततः + ततः	
6. श्लोकान्वयं कुरुत :-
यथा हि सारः काष्ठेषु छिद्यमानेषु दृश्यते।
तथाहि धातुर्मासेषु छिद्यमानेषु दृश्यते।।
7. विग्रह वाक्यानि दीयताम्।
(a) उपकृष्णम्	(b) अपुत्रः
(c) त्रिलोकी	(d) कृष्णाश्रितं
(e) प्रतिदिनं	
8. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्।
9. मूर्खपण्डित कथां संगृह्य लिखत।
10. संशोधयत -
(a) बालकः ग्रामं गच्छसि।	(b) गजः वने भवसि।
(c) वैद्येन व्याधिं हरन्ति।	(d) सः प्रतिदिनं विद्यालयं गच्छानि।
(e) भवान् शीघ्रं भ्रम	

III. लघूत्तरं लिखत।

(10 × 2 = 20)

- (a) लोपः (b) संयोगः
 - स्वराः के?
 - हल् प्रत्याहारः।
 - पठ् धातु-लृट् लकाररूपं लिखत।
 - प्रत्ययान् योजयत।
(a) प्र + नम् + ल्यप्
(b) बाल + टाप्

6. पा - पिब् धातु लट् लकारे।
 7. वाच्य परिवर्तनम् क्रियताम्।
 - (a) अहं पाठं पठामि।
 - (b) बालकेन ग्रामः गम्यते।
 8. अपादानं कारकं नाम किम्।
 9. नापितः किमर्थं शूले आरोपितः ?
 10. हलन्त्यम्।
-